

Datum: 2022-08-16

Ert D-nr: TN-2022-511
Ert datum: 2022-07-27

Vårt D-nr:

Samråd Malmö stad. Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst

(1 bilaga)

Bakgrund

Malmö stad har översänt sitt förslag på Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst (D-nr TN-2022-511), till den regionala kollektivtrafikmyndigheten för samråd.

Kollektivtrafikmyndighetens beslut om samråd fattas i enlighet med Kollektivtrafiknämndens delegationsordning (KTN 2019-02-08, §10).

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten tackar för möjligheten att lämna samråd på förslaget.

Beslut

Härmed beslutas att den regionala kollektivtrafikmyndigheten lämnar samråd till Malmö stads förslag på Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst. Myndigheten har inget att erinra mot förslaget.

Beslutet är fattat av trafikdirektör Maria Nyman. I ärendets slutliga handläggning har tillförordnad avdelningschef Ulrika Stålnacke, avdelningschef Anders Yngve Söderstjerna samt ledningsstrateg Ulf Welin deltagit, den senare tillika föredragande.

Maria Nyman
Trafikdirektör

Sändlista

Externt:

Malmö stad (fgk@malmo.se) med Malmö stads D-nr i ärenderubriken
Malmö stad, avsett för Christoffer Nilsson (christoffer.nilsson@malmo.se)

Internt Region Skåne/Skånetrafiken:

Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne (Anmälan om delegationsbeslut)

AO Serviceresor, avsett för Ulrika Stålnacke

Avd Strategi & Affär, avsett för Anders Yngve Söderstjerna

Diariet

Malmö stad

Fastighets- och gatukontoret

STYRDOKUMENT

Dokumentets rubrik (samma som textrubrik) Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst		Diarienummer	
Organisation (förv./ avdelning/ enhet) FGK Stadsutveckling	Dokumentägare, beslutad av (roll) Kommunfullmäktige		Datum för beslut
Typ av styrdokument (rutin, riktlinjer, m.m.) Trafikförsörjningsprogram		Framtagen av (namn och funktion) Christoffer Nilsson färdtjänstkoordinator	
Revideras (datum) 2025	Senaste revidering	Reviderad av (namn och funktion)	
Datum för utskrift 2022-08-05	Versionsnummer	Uppföljningsansvar FGK Trafiksamordningssektionen	Följs upp senast Q2 2025

Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Malmö stad för perioden 2022-2024

Innehållsförteckning

Trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst i Malmö stad för perioden 2022-2024	0
1. Bakgrund och syfte.....	2
2. Lagrum	2
2.1 Färdtjänst	2
2.2 Riksfärdtjänst.....	3
3. Organisering av färdtjänst och riksfärdtjänst i Malmö.....	3
4. Grunder för prissättning.....	4
4.1 Färdtjänst	4
4.1.1 Abonnemang	4
4.1.2 Fjärresor.....	5
4.1.3 Medresenär.....	5
4.1.4 Resor till arbete, studier och daglig verksamhet	6
4.1.5 Färdtjänstresa i annan kommun.....	6
4.2 Riksfärdtjänst.....	6
4.2.1 Egenavgifter för tillståndsinnehavare.....	6
4.2.2 Egenavgifter för medresenärer.....	7
5. Omfattning av trafik	7
5.1 Färdtjänst	7
5.1.1 Tillståndsdata	7
5.1.2 Resdata.....	8
5.2 Riksfärdtjänst.....	8
5.2.1 Tillståndsdata	8
5.2.2 Resdata.....	9
5.3 Resor med serviceresekort.....	9
6. Brukardialog	9
7. Koppling till kollektivtrafiken.....	10
8. Miljöansvar	10

1. Bakgrund och syfte

I enlighet med bestämmelser i Lag (2010:1065) om kollektivtrafik föreligger en skyldighet för den kommun som inte överlåtit sitt ansvar enligt Lag (1997:736) om färdtjänst och Lag (1997:735) om riksfärdtjänst till regional kollektivtrafikmyndighet att upprätta ett trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksfärdtjänst.

Av 2 kap. 11§ Lag (2010:1065) om kollektivtrafik framkommer att trafikförsörjningsprogrammet ska innehålla uppgifter om omfattningen av trafik inom dessa lagrum och grunderna för prissättningen av resor med denna trafik. I övrigt beslutar ansvarig kommun om programmets innehåll.

Kommunen ska anta programmet efter samråd med den regionala kollektivtrafikmyndigheten och, i förekommande fall, landstinget.

Lag (2010:1065) om kollektivtrafik trädde i kraft 2012-01-01 och ett första trafikförsörjningsprogram skulle upprättats senast 2012-10-01. Därefter ska ett trafikförsörjningsprogram upprättas regelbundet.

Detta trafikförsörjningsprogram följer Malmö stads gällande trafikavtal för utförande av färdtjänst vilket går ut 2024-03-31. Giltighetstiden för trafikförsörjningsprogrammet är verksamhetsåren 2022-2024 därefter ska ett nytt program tas fram under första halvåret 2025. Vid väsentliga förändringar under pågående avtalsperiod kan programmet komma att revideras.

2. Lagrum

Malmö stad har enligt gällande lagstiftning en skyldighet att erbjuda samhällsservice i form av färdtjänst och riksfärdtjänst för de kommunmedborgare som uppfyller krav i lagstiftning vilket berättigar till sådan samhällsservice.

2.1 FÄRDTJÄNST

Lag (1997:736) om färdtjänst reglerar den samhällsservice som färdtjänst är.

1–5 §§ reglerar ansvaret för färdtjänsten i en kommun.

6–9 §§ reglerar rätten till färdtjänst och tillståndsprövning av denna rätt samt forskrifter och villkor för tillståndsgivning.

10–11 §§ reglerar avgifter i färdtjänsten och bestämmelser gällande grunderna för sådana avgifter.

12§ reglerar återkallelse av färdtjänstillstånd.

13–15 §§ reglerar hur personuppgifter får delas och användas för att tillståndsgivande myndighet ska kunna fullgöra sina skyldigheter gentemot sina medborgare.

16 § reglerar möjligheten till att överklaga tillståndsmyndighets beslut.

2.2 RIKSFÄRDTJÄNST

Lag (1997:735) om riksfärdtjänst reglerar den samhällsservice som riksfärdtjänst är.

1–3 §§ reglerar ansvaret för riksfärdtjänsten i en kommun.

4–7 §§ reglerar rätten till ersättning i enlighet med lagen och tillståndsprövning av denna rätt samt föreskrifter för tillståndsgivning.

8 § reglerar avgifter för riksfärdtjänst.

9 § Reglerar återkallelse av tillstånd samt ändring av föreskrifter.

10–12 §§ reglerar hur personuppgifter får delas och användas för att tillståndsgivande myndighet ska kunna fullgöra sina skyldigheter gentemot sina medborgare.

13 § reglerar möjligheten till att överklaga tillståndsmyndighets beslut.

3. Organisering av färdtjänst och riksfärdtjänst i Malmö

I Malmö stad har kommunfullmäktige i enlighet med bestämmelser i 3 § Lag (1997:735) om riksfärdtjänst samt 4 § Lag (1997:736) om färdtjänst givit tekniska nämnden i uppdrag att fullgöra kommunens skyldigheter enligt dessa lagrum.

För tekniska nämndens räkning ansvarar Fastighets- och gatukontoret för den strategiska styrningen av kommunens färdtjänst och riksfärdtjänst och är beställare av dessa samhällstjänster. I detta uppdrag ingår bland annat att ta fram styrdokument, finansiering av färdtjänsten, följa upp kommunens arbete med färdtjänst och riksfärdtjänst, omvärldsbevaka och ha sakkunnigroll i färdtjänst- och riksfärdtjänstfrågor, representera färdtjänst och riksfärdtjänst som arbetsområden i övergripande sammanhang och dialoger i Malmö stad samt ge utförande förvaltning, se nedan, verktygen för att uppnå de mål som Malmö stad har för färdtjänst och riksfärdtjänst. Tekniska nämndens ansvar regleras i 9 § i Reglemente för Malmö stads Tekniska nämnd.

Serviceämnden, genom sin förvaltning Serviceförvaltningen, i Malmö stad är utförare av färdtjänst och riksfärdtjänst för kommunens räkning och arbetar operativt med dessa frågor. I detta uppdrag ingår myndighetsutövning enligt gällande lagrum, anordna beställningscentral för resor med specialfordon, utföra transporter med specialfordon i egen regi, följa upp avtal med upphandlade entreprenörer gällande färdtjänst och riksfärdtjänst samt förekommande administrativa uppgifter. Serviceämndens ansvar regleras i 1 § Reglemente för Serviceämnden.

4. Grunder för prissättning

4.1 FÄRDTJÄNST

Malmö stad har en avgiftsmodell för färdtjänsten som är konstruerad med två abonnemangsformer som grund och därefter ytterligare avgifter beroende på resor.

Avgiftsmodellen är delvis utformad för att samverka med den avgiftsmodell Skånetrafiken, vilken är Region Skånes kollektivtrafikförvaltning, tidigare använde för resor med allmänna kommunikationer. Avgifterna i Malmö stad för abonnemang och avgifterna för enkelresor inom den egna kommunen samt avgifter för resor till arbete och studier är de avgifter som ska samverka med Skånetrafikens avgiftsmodell för resor med allmänna kommunikationer.

Sedan denna avgiftsmodell för färdtjänsten i Malmö stad togs fram har Skånetrafiken ändrat modell för avgifter på allmänna kommunikationer vilket gjort att avgifterna inte samverkar på det sätt som ursprungligen var tänkt. Detta gäller bland annat avgiften för enkelresor med färdtjänst inom den egna kommunen.

Avgiftsnivåerna för färdtjänst i Malmö stad ändrades senast 2022-02-01 efter indexuppräknings och förändring i kollektivtrafikens avgifter.

De grunder för prissättning som presenteras i denna skrivelse regleras genom beslut i kommunfullmäktige med ärendenummer STK-2015-181.

4.1.1 Abonnemang

Samtliga tillståndsinnehavare i Malmö stad behöver ha ett abonnemang och kan då välja mellan två olika abonnemangsformer. Den som inte aktivt gör ett val tilldelas abonnemang 1. Abonnemangen berör enbart färdtjänstresor inom den egna kommunen.

Abonnemang 1: Har en fast månadskostnad på 167 sek. I denna avgift ingår 5 enkelresor i månaden med färdtjänst samt fria resor inom allmän kollektivtrafik, där ledsagare medföljer kostnadsfritt, med det Servicereskort som färdtjänstens tillståndsinnehavare får. Månadsavgiften är oberoende av tillståndsinnehavarens ålder samt ifall tillståndsinnehavaren reser eller inte.

Vill tillståndsinnehavaren göra fler färdtjänstresor än 5 gäller följande:

- För barn under 7 år resor kostnadsfria.
- För barn 7 år upp till den dag man fyller 20 år kostar det 17 sek per resa från och med den sjätte resan.
- För övriga resenärer är kostnaden 33 sek per resa från och med den sjätte resan.

Abonnemang 2: Har en fast månadskostnad på 569 sek vilket motsvarar kostnaden för ett månadskort hos Skånetrafiken för stadstrafiken i Malmö. I detta abonnemang ingår ett obegränsat antal färdtjänstresor samt fria resor inom allmän kollektivtrafik, där ledsagare medföljer kostnadsfritt, med det Servicereskort som färdtjänstens tillståndsinnehavare får.

För barn från 7 år till och med dagen de fyller 20 ges 50% rabatt på månadsavgiften vilket ger en avgift på 284 sek/månad. För barn under 7 år är avgiften 167 sek/månad.

4.1.2 Fjärresor

Tillståndsinnehavare i Malmö stad kan göra färdtjänstresor utanför den egna kommunen inom hela Skåne. Dessa resor sker till en särskild egenavgift vilken beräknas enligt modellen grundavgift + (kilometertaxa*antal kilometer).

Grundavgiften för fjärresor för 2022 är 18,46 sek per resa och kilometeravgiften är 2,35 sek. Minimiavgiften för en enkel fjärresa är 42 sek och beräknas till 7,3% av priset på abonnemang 2 avrundat till närmsta krona. Högsta avgiften för en enkel fjärresa är samma belopp som för en resa på 100 kilometer vilket för 2022 är 252 sek.

Den årliga uppräkningsen av grundavgift och kilometeravgift baseras på medelersättningen i de upphandlade avtalen med utförare av personbilstransporter.

4.1.3 Medresenär

För resor inom Malmö får en färdtjänstresenär, i mån av plats, ta med sig upp till 3 medresenärer. Egenavgiften för är 33 sek/person för medresenärer vilket är samma kostnad som en färdtjänstresenär som har abonnemangsform 1 betalar per resa från och med den sjätte resan.

Vid fjärresor är avgiften för medresenärer samma som för färdtjänstresenärer vilket redogjorts för i punkt 4.1.2 Fjärresor.

Barn under 7 år som medföljer som medresenär reser gratis inom hela färdtjänstområdet och barn över 7 år till och med den dag de fyller 20 år betalar 50% av ovanstående egenavgift.

4.1.4 Resor till arbete, studier och daglig verksamhet

För den som arbetar, studerar eller deltar i daglig verksamhet enligt LSS inom Malmö eller Skåne är egenavgiften för dessa resor samma som för ett periodkort hos Skånetrafiken för samma resa. Antalet zoner för resan avgör avgiften vilken 2022 varierar mellan 569 sek och 1250 sek per månad.

Den som har resor till arbete, studier och daglig verksamhet reser obegränsat inom Malmö då den uppnår avgift för abonnemang 2. För färresor på fritiden och till andra adresser än till arbete/studier/daglig verksamhet gäller ordinarie avgifter för färresor.

4.1.5 Färdtjänstresa i annan kommun

För den som tillfälligt behöver göra resor inom en kommun utanför Skåne och beviljats möjligheten till färdtjänstresa i annan kommun är egenavgiften 20% av den faktiska reskostnaden.

4.2 RIKSFÄRDTJÄNST

4.2.1 Egenavgifter för tillståndsinnehavare

För riksfärdtjänstresor meddelar regeringen föreskrifter för egenavgifter.

Egenavgiften för ersättningsberättigade enligt Lag (1997:735) om riksfärdtjänst ska motsvara normala reskostnader med allmänna färdmedel.

För 2022 gäller följande egenavgifter för riksfärdtjänstresenärer:

Resans avstånd i kilometer	Upp t.o.m. 25 år samt studerande*	26 år och uppåt
0 – 100	73 kr	105 kr
101 – 125	91 kr	130 kr
126 – 150	115 kr	165 kr
151 – 175	136 kr	195 kr
176 – 200	154 kr	220 kr
201 – 225	178 kr	255 kr
226 – 250	192 kr	275 kr
251 – 275	210 kr	300 kr
276 – 300	224 kr	320 kr
301 – 350	259 kr	370 kr
351 – 400	294 kr	420 kr
401 – 450	318 kr	455 kr
451 – 500	336 kr	480 kr
501 – 600	374 kr	535 kr
601 – 750	420 kr	600 kr
751 – 1 000	458 kr	655 kr
1 001 – 1 250	476 kr	680 kr
1 251 – 1 500	490 kr	700 kr
Över 1 501	528 kr	755 kr

*Gäller studerande som innehar Centrala Studiestödsnämndens rabattkort eller något av Studentkårernas studentkort som Mecenat och Studentkortet

4.2.2 Egenavgifter för medresenärer

Vid resor med allmänna kommunikationer bokar och betalar medresenärer sina egna biljetter. Malmö stad har inget ansvar för dessa resor.

Vid resor med bil eller specialfordon vilka upphandlats av Malmö stad betalar medresenärer avgift efter samma princip som riksfärdtjänstresenärer.

5. Omfattning av trafik

5.1 FÄRDTJÄNST

5.1.1 Tillståndsdata

I tabellen nedan framkommer uppgifter om antalet personer som haft tillstånd till färdtjänst, uppdelat på verksamhetsår, sedan 2011 vilket är det första verksamhetsåret som omfattas av bestämmelser i Lag (2010:1065) om kollektivtrafik gällande framtagande av trafikförsörjningsprogram.

Antal personer som haft tillstånd till färdtjänst under verksamhetsåret			
Verksamhetsår	Kvinnor	Män	Totalt
2011	4199	2048	6247
2012	4240	2115	6355
2013	4162	2087	6249
2014	4024	2142	6166
2015	3959	2191	6150
2016	3953	2238	6191
2017	3991	2408	6399
2018	4036	2397	6433
2019	3992	2420	6112
2020	3614	2305	5919
2021	3429	2214	5643

5.1.2 Resdata

I tabellen nedan redovisas antalet enkelresor som gjorts med färdtjänst av Malmö stads tillståndsinnehavare fördelat på verksamhetsår.

Antal färdtjänstresor som gjorts under verksamhetsåret			
Verksamhetsår	Kvinnor	Män	Totalt
2014	433147	291226	724373
2015	428681	295655	724336
2016	424370	299569	723939
2017	415357	303149	718506
2018	418485	307104	725589
2019	367684	277546	645230
2020	240341	204177	444518
2021	266225	226200	492425

Under 2020 och 2021 ses en tydlig nedgång i antalet resor vilket kan härledas till Covid-19 pandemin som påverkat antalet utförda färdtjänstresor nationellt.

5.2 RIKSFÄRDTJÄNST

5.2.1 Tillståndsdata

Antal riksfärdtjänsttillstånd			
Verksamhetsår	Kvinnor	Män	Totalt
2014	15	19	34
2015	14	19	33
2016	24	18	42
2017	31	19	50
2018	22	17	39
2019	15	19	24
2020	10	7	17
2021	14	8	22

Tabellen till vänster visar antalet tillstånd till riksfärdtjänst som utfärdats uppdelat på verksamhetsår. Anledningen till att antalet tillstånd varit mer intressant att ta med än antalet personer som beviljats tillstånd är för att tillstånd beviljas på andra sätt än färdtjänst och beviljas i huvudsak per enskild resa.

5.2.2 Resdata

I tabellen nedan presenteras antalet enkelresor som genomförts inom ramen för Lag (1997:735) om riksfärdtjänst fördelat på verksamhetsår. Siffrorna för 2021 års verksamhetsår hade inte presenterats vid framtagande av detta trafikförsörjningsprogram men kommer att tillföras innan programmet fastställs.

Antal riksfärdtjänstresor som genomförts under verksamhetsåret			
Verksamhetsår	Kvinnor	Män	Totalt
2014	50	65	115
2015	46	52	98
2016	70	65	135
2017	86	64	150
2018	73	57	130
2019	63	68	131
2020	36	13	49
2021	-	-	-

5.3 RESOR MED SERVICERESEKORT

Malmö stads innehavare av färdtjänsttillstånd får ett Serviceresekort i samband med att de beviljats tillstånd till färdtjänst. Med detta kort kan en tillståndsinnehavare åka avgiftsfritt i den allmänna kollektivtrafiken i Skåne i sällskap av ledsagare. Nedan presenteras omfattningen av dessa resor de tre senaste verksamhetsåren.

Antal resor i allmän kollektivtrafik med serviceresekort	
Verksamhetsår	Antal resor
2019	261 962
2020	159 876
2021	158 271

6. Brukardialog

Malmö centrala pensionärsråd är primärt ett samråds-, informations- och remissorgan vad avser övergripande planeringsfrågor som berör de äldres villkor inom kommunen.

Malmö stads råd för funktionshinderfrågor är ett organ för samråd och ömsesidig information mellan politiker och företrädare för organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

Dessa två råd utser ledamöter som tillsammans med representanter för enhet Serviceresor på Malmö stad träffas en gång i halvåret samt vid behov vid större förändringar av färdtjänstverksamheten i Malmö stad. Dessa träffar benämns som diskussionsmöte för färdtjänst. Ledamöterna återrappporter sedan till sina respektive råd. Denna form för brukardialog togs fram då färdtjänst är ett område som väcker intresse och frågor och det var svårt att inom ramen för rådets ordinarie träffar diskutera färdtjänsten på ett tillfredsställande sätt.

7. Koppling till kollektivtrafiken

Färdtjänst är ett komplement till allmän kollektivtrafik för personer som på grund av funktionshinder och de svårigheter dessa funktionshinder ger upphov till i förhållande till förflyttningar och möjligheter med att resa med allmänna kommunikationer. Färdtjänsten ska överbrygga dessa svårigheter och göra resande möjligt. Genom detta har färdtjänsten en direkt koppling till allmän kollektivtrafik och tillgängligheten i sådan kollektivtrafik. Ju tillgängligare allmän kollektivtrafik blir desto mindre är behovet av färdtjänst.

Malmö stad erbjuder sina kommunmedborgare över 70 år att resa gratis inom kollektivtrafiken. Detta administreras genom en Seniorbiljett som skickas ut till medborgaren cirka en vecka innan sjuttioårsdagen. Med denna biljett kan medborgaren åka avgiftsfritt inom kommunen med stadsbussar, regionbussar, tåg och närtrafik inom bestämda tider. Biljetten är giltig måndag-fredag 09:00-15:00 och 18:00-04:00, lördag-söndag dygnet runt samt dygnet runt på helgdagar och helgdagsaftnar. Övriga tider gäller ordinarie avgifter på kollektivtrafiken.

Malmö stad ger sina kommunmedborgare som har ett färdtjänstillstånd en Servicerebiljett. Med en Servicerebiljett kan tillståndsinnehavaren resa avgiftsfritt inom den allmänna kollektivtrafiken i hela Skåne tillsammans med en ledsagare som får tas med för att överbrygga de svårigheter den enskilda själv har att resa med kollektivtrafiken. Den som har en Servicerebiljett kan inte också ha en Seniorbiljett, utan får endast Servicerebiljetten. Med Servicerebiljetten ges den enskilda en ökad valfrihet och mobilitet samtidigt som den ges ekonomiska fördelar gentemot att åka färdtjänstresor.

8. Miljöansvar

Vid upphandling av trafikutförare ställer Malmö stad miljökrav på entreprenörers fordon med utgångspunkt i fordonsbranschens teknikutveckling och de särskilda behov som gäller för särskilda persontransporter. I tillägg till detta ger Servicerekorten, se punkt 7 koppling till kollektivtrafik, färdtjänstresenärer förutsättningar för att göra en större andel av sina resor med allmän kollektivtrafik istället för med färdtjänstfordon.